73ste Jaargang — Nr 27. Zaterdag 9 Juli 1927

AANKONDIGINGEN.
Prijs per regel .....fr. 1.00
Tusschen Allerlei- in Provincie nieuws .....fr. 2.00
Vonnissen en doodsberichten .....fr. 3.00

Kleine Aankondigingen :
van 1 tot 4 regels .....fr. 2.50
Elke regel meer ..... fr. 0.25
Voor [illegible] den één inlassching, prijs volgens akkoord.

Alle aankondigingen en mededeelingen moeten ons toekomen voor Donderdag middag.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG.

BUREEL EN REDACTIE :
Drukkerij COLLEE
— (Naaml. Maatsch.) —
TONGEREN
Postcheks rekening n. 84855.
Telefoon 12

Abonnementprijs : fr. 12.50 per jaar.
vooraf betaalbaar.
25 centiemen het nummer.

Alle toezendingen van geld, brieven en aankondigingen, moeten franco gedaan worden aan den uitgever.

TONGEREN, 9 Juli 1927.

Hoe de tijden veranderen!

Er is een tijd geweest — en die is nog zoo lang niet voorbij — dat onze socialisten de school der groote Fransche Revolutie volgend, ook bij elke gelegenheid de betoogingen der partij aanaapten.

Hun partijlied was de gloeiende, kokende « Marseillaise » afgewisseld met de Carmagnole en het Ça ira — les aristocrates à la lanterne !

O, ja, die « aristo's » dat waren de groote vijanden des volks. En in hunnen haat omschetten zij ook de niet-nobele bezitters de eigenaars en smaadden hen tergend toe : Eigendom is diefstal !

Het was natuurlijk dat zij de instelling, die het geweten oplegt eerlijk te zijn en verbiedt ieder bezitter als dief uit te maken, den godsdienst namelijk, als de hoofdschuldige moest worden uitgekraten. En gedurig, gestound door de zoogezegde vrijzinnige school huilden zij met : Van 't ongedierte der papen verlost het vaderland !

En nobelen, en rijken en geestelijken van af den Paus tot het eenvoudigste dorpskoster toe, waren allen volksvijanden.

Wat zijn de tijden veranderd !

Wij vinden hierover in het uitmuntend weekschrift « Het Vrije Woord » dat sedert eenige maanden te Antwerpen het licht ziet, de volgende opmerkingen :

Anseele en de « Nobelen ».

« L'Autorité » herinnert het woord, dat M. Anseele eens in eene vergadering, den graaf de Rouillé toesnauwde : « Wat kom die « nobele » hier doen ? » en voegt er bij :

Heden gaat Anseele geerne om met graven en markiezen. Sedert dat hij minister is ziet men hem op vliegeniersfeesten met graaf de la Vaulx en graaf d'Oultremont en en automobiltentoonstellingen met hertog d'Uzès en graaf de Liedekerke. Wat meer is : hij reist in hun gezelschap, eet met hen leverpastei en drinkt Chambertin. De dagbladen melden dat, zelfs « Le Peuple ».

Want vermits graaf de la Vaulx en graaf d'Oultremont uitstekende voorzitters zijn van de Aéro-clubs van Frankrijk en België vinden « Le Peuple » en M. Anseele het heel natuurlijk daar gebruik van te maken.

Daar zij sedert lang de rentiniers niet meer voor luiaard aanschouwen, omdat zij zelven goederenbezit van hunne renten leven, denken « Le Peuple » en M. Anseele dat de rentiniers toch voor iets dienen. Wanneer M. de Rotschild 20 millioen geeft om een gesticht voor kankerlijders op te richten wanneer de Koningin de opvoeding op zich neemt van de kinderen der verongelukte mijnwerkers, dan vinden zij dat nog zoo slecht niet.

Zonder Leopold II zou Anseele en zijne Bank van den Arbeid nu niet onderhandelen om eene vergunning van 20.000 hectaren in Kiva te bekomen.

Zonder de heeren de la Vaulx, d'Oultremont, de Liedekerke en d'Ursel zou de Staat de automobielen niet kunnen belasten gelijk hij het doet en zou M. Anseele met hen niet reizen tusschen Brussel en Londen in geperfectionneerde vliegtuigen.

Aan die heeren zegt M. Anseele niet meer : « Wat komen die « nobelen » hier doen ? ».

Doch het is niet alleen meester Anseele, die in gegeven omstandigheden het roer omlegt, ook nog andere zijner geestverwanten weten hun zeilen naar den wind te keeren.

Zien wij bij voorbeeld niet op sommige feestelijkheden zijn collega Huysmans mede de eereplaatsen bezetten aan de zijde van bisschoppen en andere kerkelijke overheden, dat « ongedierd » waarvan zij over een 25 tal jaren het land verlost wilden zien ?

Ooh wij zullen nog wel andere dingen moeten zien gebeuren ; want ziet ge, al zijn ze niet erg met Kerk of Godsdienst ingenomen, zij hechten zich toch aan een evangelie namelijk het evangelie van Vader Cats :

« Voor het vet en voor het smeer,
» Likt de kat den kandeleer ».

Ja, de tijden zijn veranderd !

Bittere Vruchten.

Slaat uw nieuwsblad open en ge vindt er het verhaal van een afgrijselijk drama dat het leven van een mensch kost.

Deze steelt om een lichtekooi te ontlerhouden ; gene ruimt een wederhelft uit den weg, die de slachtoom heet voor zijn drift ; een derde wurgt de vrucht van een schandige omgang. Een jongeling schiet zijn mededinger naar een meisje gewurgd, ginds een ander pleegt zeltmoord uit liefdeverdriet. Twee jongelieden springen samen in 't water, omdat een wuipsche betrekking dreigt gestoord of verijdeld te worden.

Hier wordt een mensch in stukken gesneden, naar een meisje gewurgd, ginds een kinderlijkje in een boschje verborgen. Nu is het een afgunstig echtgenoot die zijn vrouw neerschiet, dan weer een ontaarde zoon die zijn vader doodelijk wondt.

Men vermoordt anderen, men vermoordt zich zelven. Men is t leven moede, men heeft met wat men wil en voelt : een revolver gekocht en de andere wereld in !

Pas ontluiende levensbloesems worden onaangedaan, met duizenden weggerukt ; ontwikkelde levensvruchten worden als een te zware last verwijderd, mogelijk het levensrecht niet aanschouwen.

Geen wonder nu de heiligheid, de onschaamtelooos wordt miskend en gelochend.

Het « ge zult niet dooden ! » der goddelijke Verlosbaring lijkt voor velen onzin.

Gij zult niet dooden ! die goddelijke wet ontrieht het menschelijke bestaan aan de menschelijke willekeur, onderwerpt het aan het oppergezag van den Schepper, maakt er iets heiligs van. Het menschelijk leven is het eigendom van God.

Eilaas ! voor velen op onze dagen bestaat er geen God meer, geen goddelijk recht, geen goddelijke Wet.

Er bestaat maar één zaak, heeft Nietzsche voorgeleerd die is de wenling, met zijn drijften, zijn streven en wenschen niets dan de stoffelijke mensch, het leven de aarde, geen God, geen ziel en eenwicheid, geen algemeene verplichtende zeden, geen goed, geen kwaad.

De ikzucht, de genotzucht, in den vollen zin des woorts zienaar het ideaal.

Genotzucht ! Hij hunkert in den vervallen mensch die hem bezieleen kan.

Wie prikkelt hem ?

Niet de godsdienst die hem in elk zijner geboden beperkingen doet, en 't onuitpraatbaar arsenaal opwerpt waarmit de mensch de bovennatuurlijke en alles verwijnende wapenen kan vinden om de drift in bedwang te houden. Maar terwijl de Kerk haar jeugd in bemoeiing in den strijd tegen elk passie en waarschuwt voor gevaren, roepen haar tegenstreevers : genot ! en ik maar één leven en dat leven is kort ; genot zoveel ge kunt !

En ze verbloemen de vrije liefde praten de meeste vergrijpen goed, prikkelen in boek en blad en kinema de zonnelijke lusten die tot misdaden zullen voortstuwen en schamen zich niet — met welk uzicht ? — de vieselijkste gevallen die voor het gerecht verhandeld worden hun lezers voor te schotelen.

De eenige levensregel van den mensch zal zijn : leef uw volle leven uit. En die grondregel, dat beginsel huldigt men in de romans, op den schouwburg in de kunst ; men geeft het voort als gangbare munt. Vele passen het, ten diepste of ten volle toe in 't werkelijk handelen.

Leef uw volle leven uit uw natuur, uw driftenleven : geniet vandaag morgen, altijd ! Maar de wekwraak grimmkt onverbiddelijk tegenspoed, lijden, ontgoocheling levensmoeheid volgen de wellustige levensuitspatting dicht op de hielen. Geen genot meer, dan ook geen 't even meer.... Ge beneemt u het leven. En de wereld, die u als meester van uw leven heeft uitgeroepen, zal uw daad roemen als een bewonderenswaardig voorbeeld van zielegrootheid.

Ge zijt heer en meester van uw eigen leven. Waarom dan niet van 't leven der anderen, telkens het u in den weg staat ? Gij eerst en vooral, uw genot boven alles ; wat u tegenwerkt wat uw zinnelijke levensontplooiing belemmert, is kwaad en dat kwaad moet ge en moet ge, om uw levensdoel te bereiken zonder wroeging wegruimen.

Het nieuw onschuldig leven, dat ge in u draagt dreigt last en kommer mee te brengen. Waarom moet ge aanzien dien gelukstoorder te verwijderen ?

Geld hebt ge noodig, veel geld en volle vrijheid om uw volle leven uit te leven. Dat geld, de vrijheid moet er van komen, waren 't ook door manslag, door vadermoord...

Het oppergezag van God is sinds jaren, steels luiatig ondermijnd geworden, de heiligheid van 's menschen leven gaat te loor.

Dat is een der noodlottige gevolgen der onafhankelijke zedeleer van de moraal zonder godsdienst.

En dan dreft met beweren, dat de leekemoraal even goed en schoon en verheven is als de katholieke moraal : dat godsdienst overbodig is !

Aan de vruchten kent men den boom.

En als de goddeloze schrijvers moeten vaststellen dat er overal achteruitgang is op het gebied van de zedelijkheid en, als gevolg aanwezig van misdaad laten we dan besluiten zoals leder nuchterdenkend mensch het doet dat hun valsche kerstelsels hun verdrietelijke persoeldenkbeelden hun vreemde voorstellingen hieraan, in eerste mate schuld hebben.

Ik vragen zij rechtvaardig 't vervall der goede zeden en den aanwas der misdaden ? Willen ze werkelijk dit alles te voor gaan en hun valsch zedelijk gebouw redden ? Welnu, laten dan ook hun legers dat al mensch niet als een dier is dat ook een redelijk scheusal Gods die opstaat voor de waarheid en zijn God, en gehoorzaamt dit hoort te zijn, zoals schilden naar de fien zoals de wapens elle middelen vertat legen aan de vernietiging te redden en op te tillen naar een glorieuz hoogte.

Nog de vlaggelooze processie.

In de « Volkswil » lezen wij een zeer schijnheilige of beter gezegd een schamelooze, om de reden aan te geven waarom er geen vlag te zien was aan ons stadhuis den dag van de processie.

« Artiek getrokend : « P. Diriken brengt niet veel bij, noch tot opheldering van de zaak, noch tot ver van onze Schepen ».

Volgens Schepen Diriken beweert is het de plicht van den gemeentevertegenwoordiger de vlag uit te steken op 't stadhuis omdat... hij het vroeger deed.

Deed hij het vroeger ? Ja. Deed hij het uit eigen beweging ? Neen, want hij kreeg bevel van Burgemeester en Schepenen om dit werk te verrichten.

Dat er een verbod uitging van 't Scheperecollege om de vlag uit te steken ? Ik hoop van niet. Doch wat zeker is ; er ging geen bevel uit om 't stadhuis te beflaggen.

Hadden de H. Burgemeester en HH. Schepenen de oude gebruiken willen eerbiedigen en humane macht doen gelden, dan hadden ze het bevel gegeven aan den secretaris, de vlag uit te steken ; en deze zou niet geaarzeld hebben dit uit te voeren.

En alzoo is het gebeurd dat door een opvallende achteloosheid van 't Schepenecollege, en niet door de fout van den secretaris, een nog grooter opvallend feit gebeurd is, een feit dat de ganscheBevolking van Tongeren afschuw inboezemt, een feit dat ons de gestiemis van velen leert kennen, namelijk : « Geen vlag aan 't stadhuis bij gelegenheid van de processie ».

J. K. W.

Wat wil de heer Diriken ?

In het « socialist weekblad schreef de heer Diriken een betoog om den arbeider te doen gelooven dat hij tegelijk katholiek en socialist kan zijn, ja zelfs socialist moet zijn om Christus te volgen.

Luistert niet naar Paus en Bisschoppen zoo spreekt de heer Diriken maar luistert naar Christus !

Dat is zuiver protestantsche taal. De heer Diriken spreekt als een dominee.

Wat is het gevolg van de ongehoorzaamheid aan de Kerkelijke overheden, om zoogenaamd alleen naar Christus te luisteren ? Dat er in de protestantsche landen talloze sekten zijn, bijna zooveel verschillende geloven als protestantse gemeenten, die alle op verschillende manier Christus' woorden uitleggen. Waarom ook zou bijvoorbeeld dhr. Dupuis niet met evenveel recht op den preekstoel gaan staan als dhr. Diriken, en op zijn manier den Bijbel uitleggen, zoodat dhr. Diriken op de zijne ?

Dhr. Diriken zou van de katholieke Kerk een tolerante van Bijbel maken. Wij danken hartelijk voor dien porspas.

Daarom heeft Christus zelf de uitleggers zijner woorden aangewezen naar de Apostelen en hunne opvolgers, Paus en Bisschoppen. Hij heeft ons niet gezegd : « Leest elk mijn woorden uit », maar wel tot de Apostelen : « Wie u hoort, hoort mij, en wie u verstoot, verstoot mij », maar ook tot Petrus : « Op deze steen zal ik mijne Kerk bouwen ».

De socialisten die de Kerk verweerden, zien dus tegen Christus en dhr. Diriken beiden niet aangaande hetzelfde, als wat de Bisschoppen ; zoeken niet, dat een socialist toch katholiek kan zijn.

Zoo komt ook tenslotte weer op naar boven de heer Diriken. Maar hoe kan dhr. Diriken zoiets hier zeggen in zoo regelrechte tegenspraak ?

Hij weet al Kerkelijke Overheid gelijk, die het « socialisme verdoemt. Hoe kwam zoiets dan ? Is er misschien geschiedenis van de waarnemingen van den Bisschop van Luxemburg aan gebeurtenis ?

... dat een katholiek, wanneer hij zich aansluit bij de socialisten en hunne leer aanneemt dadelijk van het geloof vervalt.

« Katholieken het spit hierop of geen Christus, voor of tegen uw leer of geloof.

Het gelt hier : of katholiek of socialist ; want katholiek zijn en socialist zijn is een onmogelijkheid.

Katholieken ? zie toe ! H. Kerk van Christus behoort of niet bij hen, hebben zeker niet de sociale zien, de vrienden der Kerk uit te maken ; dat komt alleen toe aan de H. Kerk zelve en aan hen, die door Christus in zijne Kerk daartoe zijn aangesteld ».

Christus zonder de Kerk, zooals dhr. Diriken Hem, ja de arbeiders wil voorhouden, is Christus niet, maar een uitvindsel van volksbedriegers van allerlei soort, van gevallen priesters en roofzieke vorsten tot communisten en bolsjewieken toe.

BUITENLAND

FRANKRIJK.

Gruwelijk drama te Périgueux. — VADER EN MOEDER VERMOORD. — Te Périgueux is een schrikkelijk drama gebeurd. In de rue Clos wonen aldaar sedert twee maanden de echtgenooten Peller. Hun zoon die te Parijs woont, André Peller, oorlogsinvalied, komt hen elke maand bezoeken.

Over acht dagen was hij weer op bezoek gekomen. Sedert dan had men de echtgenooten Peller niet meer gezien. Ook André Peller was niet meer te Parijs thuis gekomen. Bij de geburen Périgueux waren brieven toegekomen, waarin deze verzocht werden den bakker en den melkboer te verwittigen dat heel de familie Peller op reis was. Woensdag verscheen André Peller weer te Périgueux. Aan een geburr zegde hij : Mijne ouders zijn dood, nu is 't aan mijn beurt. Op 't zelfde oogenblik haalde hij een revolver te voorschijn en schoot zich twee kogels in de borst. De geburen drongen dan in huis en ontdekten er de in ontbinding verkeerende lijken van vader en moeder Peller. Uit de lijkschouwing is gebleken dat beide leden dood geschoten werden. In huis vond men een brief van André Peller, waarin hij verklaart dat hij zijne ouders vermoord heeft. Uit het onderzoek is gebleken dat André Peller onder den oorlog de scheidebrief heeft ondergaan en dat hij dikwijls door krissen van wanzen aangegrepen werd. Hij moet in een dezer krissen gehandeld hebben.

ENGELAND.

Krankzinnige op een dak. — BRANDWEERLIEDEN MET HEM IN GEVECHT. — Naar uit Hull wordt gemeld hebben sterkelijk brandweerlieden aldaar een spannende jacht ondernomen op een ontsnapten krankzinnige. Zij hadden bericht gekregen dat een verpleegde van het Willerby-krankzinnigenziekenhuis, dat verscheidene mijlen buiten de stad gelegen is, naar het dak van het gebouw geklommen was en dakpannen werp naar de verpleegers die hem poogden te bevelen.

Een brandspuit met een brandladder toegezet werd naar het gesteente gezonden. Toen de krankzinnige de brandweerlieden zag zette hij zijn bombardement met dakpannen met verdubbeldeen kracht voort. Verscheidene brandweermannen klommen nu langs de ladder op en begonnen een spannende achtervolging op het dak. Zij wisten den krankzinnige ten slotte te omsingelen en te grijpen, doch deze verzette zich zoo heftig tegen zijn aanhouding dat hij er een aanzienlijk aantal schrijnwonden van kwam, dat en de krankzinnige en de brandweerlieden een buitelingen zouden maken van het dak zouden vallen. Een slotte wisten de brandweerlieden hem in ongeluk te vatten hem vast te grijpen en hem te overmeesteren en aan de ladder naar beneden te brengen.

RUSLAND.

Het Sovietparadijs WANZIN DE HET — SCHRIK DIE TOT Een gruwelijk geval is en Rusland gebeurd, dat aantoont tot welke wanzenplaagen de schrik van het bolsjewisme leidt.

De pompiers in Moustami bestelden dat de stok in 't land stond en vernamen achter de gegrendelde deuren de stemmen van menschen, die gewijde zangen uitvoerden. Het gebouw brandde tot den grond af en tusschen de puinen vond men 14 verkoolde lijken. Naar het schijnt waren de slachtoffers aanhangers eener godsdienstige sekte, die het soviet-regiem voor de regeering van den Antichrist houdt en zij achtten het zich tot plicht eene wereld te verlaten die het rijk van Satan geworden is.

ITALIE.

Heiligschennissen. — Eenige dagen geleden werd gemeld dat een onbekende misdadiger een Mariabeeld bij Piné in Trentino in de lucht had laten springen. Ondanks de zeverige nasporingen van de politie gelukte het niet den kerel aan te houden. Integendeel, zijn schennende hand is weer aan het werk geweest. Toen zich namelijk eenige boeren naar het heiligdom van Piné ter H. Mis wilden begeven, vonden ze daar voor de kerk een verbrijzeld kruisbeeld op den grond liggen. Dit groote kruis stond sinds jaren vlak voor de bedevaartskerk en genoot een groote vereering. Men vond achter het kruis in een kleine nis nog de lont van de bom, welke de misdadiger daar had neergelegd, om het kruis in de lucht te laten vliegen. Dit is hem eilaas maar al te goed gelukt ; het kruis ligt in duizend stukken. Ook de sokkel, waarop het kruis stond en verschillende andere voorwerpen uit de omgeving hebben door de ontplofting groote schade geleden. Met verscherpte aandacht zoekt de politie naar den afschuwelijken heiligschenner.

DUITSCHLAND.

Een Gruwelijke Statistiek. — MISDRIJVEN IN PRUISEN. — Volgens een statistisch overzicht van den officieelen Pruisischen persdienst hebben in Pruisen in 1925, 874 menschen door moord of doodslag het leven verloren te weten 533 mannen en 341 vrouwen ; 12 personen werden terechtgesteld.

Het sterftecijfer door moord is tegenover 1924 niet veranderd en 23 per 100.000 inwoners gebleven. Evenals verleden jaar vertoont Opper-Silezie het hoogste moordcijfer. Opmerkelijk is de toename van het moordcijfer voor Sleswijk-Holstein dat van 1,5 in 1924 op 3,2 in 1925 steeg. Bijzondere redenen voor dat verschil zijn er niet.

Van de 874 sterfgevallen door moord of doodslag waren er 276 (tegen 206 in 1924) als bijna 1/3 van het totaal van kinderen in het eerste levensjaar. Boven de 15 jaar kwamen er 537 slachtoffers voor. Doodgeschoten werden 221, doodgeslagen 136 en doodgestoken 127 lieden.

AMERIKA.

Hittegolf. — 18 DOODEN. — In het Amerikaansch gewest van Chicago, waar in den laatsten tijd een vinnige koude had geheerscht, is eindelijk de zomer in zijn volen zonneglanz doorgestoken. Deze stookt met zijne heetste stralen en hult de streek in een gloed van stikkende hitte. Achttien personen zijn reeds aan de gevolgen van de hitte bezweken. Zou er geen kleu bestje deer hittegolf naar Europa kunnen overwaaien ? Dan zou de zomer hier ten minste geen ijdele beteekenis hebben.

Noodlottige spelevaart. — ONDER DE OOGEN VAN GENDARMEN EN BOEVEN. — Te Long-Sing in Amerika, waar de strafkolonie der galeiboeven inrichtt is, geboorde een tragisch ongeluk. De galeivelden zijn ingesloten door een uitgestrekt meer, op hetwelk wandelaars komen spelevaren, onder de nijdige blikken der galeiboeven. Deze worden bewaakt door gendarmen, die moeten beletten dat de galeiboeven, die goede zwemmers zijn, zouden ontsnappen.

Eene boot, bemand met drie jongelingen, vaarde op korten afstand van den oever voorbij. Opeens sloeg het bootje om en de

---

MENGELWERK van « DE POSTRIJDER ».

— 7 —

HET KASTEEL DER AFGRONDEN.

Er verstreek een uur in deze akelige overweging waarlijk de stem van het schepsel zich verhief om de barmhartigheid van den Schepper af te smeeken ; nu naderde het gerucht van een rijtuig, het knarsen van de traliepoort werd hoorbaar en mevrouw de Montgrand sloot haar boek.

Een ommezien later verschenen de geneesheer en de priester in de zaal.

De dokter spoedde zich naar het bed. Onderweg had Mathias hem de gebeurtenissen van de nacht verhaald. Met vaste hand ontblootte hij de borst van Refus, luisterde peilde de wonde en schudde daarop het hoofd.

— Heer pastoor, zei hij, deze ongelukkige heeft mij niet meer noodig.

— Dood ? vroeg de graaf.

— De hand die hem trof, doodde hem met een enkele steek ; hij heeft niet eens moeten lijden.

De priester knielde neer ; de geneesheer bleef eerbiedig staan en als in een stom gebed verdiept ; vervolgens legde hij zachtjes de hand op den schouder van mijnheer de Montgrand :

— Kunnen mijne zorgen niet tot nut verstrekken heer graaf, na verloop van enkele uren zal het gerecht mijn dienst noodig hebben voor de wettelijke verklaringen. Sta mij toe het overige van den nacht bij u door te brengen en laat me een raad bij dit verdriet voegen.... Het schouwspel dat mevrouw de Montgrand onder de oogen heeft, wekt ongunstig op haar bijzonder zenuwachtig gestel. Verplicht haar rust te nemen in naam van uwe teederheid ; ik voeg er zelfs bij : doe, zoo noodig, uw gezag als het hoofd der echtverenging gelden. Gij zijt man en sterk ; gij kunt, zoo gij dat goedvindt, met pastoor Chashau en uw rentmeester bij mien ongelukkigen waken. Wat mij betreft, ik zal mijn verslag opmaken en de mannen van de wet zullen uit stuk bij hunne aankomst vinden.

De graaf verwijderde zich stil met dokter Brun :

— Waar zal ik kunnen werken ? vroeg de zo...

— In de bibliotheek.

Beiden klommen de trap op.

— Zij ! er is nog licht zei de graaf verrast

Hij opende de deur, en ziende dat de boeken op de meubels verspreid lagen, vervolgde hij :

— Die arme Tiburce overdrijft zijn geschiedenis ; ik verzocht hem dat hij zich met de verpakking van mijne boeken belasten zou, en hij heeft gemeend nog dezen nacht met dat werk te moeten beginnen. Ha ! 't is een ware Danglès ! nauwkeurig en toegedaan, zooals zijn vader en grootvader.

— Zoo ? zei de geneesheer en hief het hoofd op.

— Wat ! daidt dat woord, dokter ? Het schijnt uwe verwondering uit te drukken.

— Ik moet bekennen dat Tiburce mij minder sympathie inboezemt dan zijn vader.

— Zeker, zei de graaf, er bestaat tusschen hen een groot verschil ; de kennis van Jean ging niet verder dat de administratie van mijne goederen, terwijl Tiburce het latijn en de rechten bestudeerde, mogelijk is dezes eerzucht grooter dan die van zijn vader.. Maar nooit heb ik hem eenig verwijt moeten toevoegen...

Heeft niet de minste waarde aan hetgeen ik u daar zei hernam de geneesheer ; 't is slechts de waarneming van een gelaatkundige, zie daar alles ! Het zou me leed veroorzaken indien ik ook maar door eene gedachte uwe meening omtrent den zoon van zulke braave lieden mocht hebben gehinderd... Hier zijn pennen en papier, ik zal me nu verder wel helpen... Laat mevrouw de Montgrand zich naar hare vertrekken begeven. Het gerecht zal vroegtijdig hier zijn... Vermits ik de woning van den kantonrechter voorbijkomen moest, gaf ik hem kennis van het geberurde ; hij zal zich morgen bij het kieken van den dag met den politiecommissaris op het kasteel aanmelden de telegraaf brengt de tijding van den moord naar Meaux en Melun.

— En de ongelukkige vrouw van Refus ! riep mijnheer de Montgrand.

— Een priester alleen zal haar dit vreeselijke nieuws kunnen mededeelen ; haar sprekend over den dode dien zij beminde, zal hij haar tevens gewagen van God die voor weduwen en weezen zorgt.

— Gij hebt gelijk dokter... Ik keer naar mijn doode terug.

Mijnheer de Montgrand moest al zijn gezag gebruiken om zijne vrouw te doen besluiten eenige rust te nemen.

Marion troonde ze mee naar hare kamer, diende haar een zenuwstillenden drank toe en verplichtte haar zich te bed te leggen. Door vermoeienis overmand, viel de gravin een uur later in een zwaren slaap, waarin ze zelfs door het gerucht van twee uit La Ferté komende rijtuigen niet gestoord werd. Een daarvan bracht de kantonrechter het andere den maire en den politiecommissaris.

De veldwachter, brigadier Claude Freneux benevens twee gewone gendarmen hielden voor den gevel van het kasteel de wacht.

Het kasteel der Afgronden, van welks bezit de graaf vrijwillig afstand had gedaan, was inderdaad een verrukkelijke woning. Een vinnigsrijke kunst had den aanleg gezegeld van een park bestaande uit eeuwenoude bomen, bevroede vallen en diepgracht in vol water uit bronnen die de ravijnen van het bosch afdaalden en met bloemrijke bladeren waren bedekt. Bij elken stap werd de wandelaar de aanwezigheid getroffen. Onder dat netwerk konde zommer alleen nien stralen en geraakt men de volstrekte eenzaamheid. Met zand bestrooide wegen slingerden als zoovele linten tusschen de met kiesop versierde hellingen ; van afstand tot afstand verhoogde een boomengroep met hoogdrige kleuren de tint van dit groen welke die van een blekende smaragd evenaarde. Naarmate men dichter bij het kasteel kwam, weed het landschap lichter, zoodaans verbreiden hunne takken rond de boomstammen, bloemen van allerlei schakeeringen tooiden het grasperk ; de groote kelken wisselden met de tengerrangen af. Kolossale oranjebomen vormden een gordel om de woning van graaf de Montgrand ; en waarheen men den blik ook wendde, steeds rustte hij op voorwerpen in staat het gezicht te streelen en het hart te verheugen. En in dit heerlijke landschap, in dit kasteel dat tot dan toe door eendracht en genoegen was gekenmerkt, kwamen de overheidspersonen naar de oplossing van de geschiedenis der 's avonds te voren gepleegde misdaad zoeken.

De politie-commissaris en de kantonrechter van La Ferté gingen tot een eerste verhoor over.

Slechts twee personen konden eenige bijzonderheden mededeelen ; namelijk : brigadier Claude Freneux en de rondtrekkende koopman.

— Heer kantonrechter, zei de brigadier, ik ging gisteren avond om negen uur van huis. Verscheidene rapporten en mijn eigene opmerkingen hadden mij overtuigd dat François Bichu, bijgenaamd « Open 't Ook », iederen nacht in de bosschen van mijnheer de Montgrand en de naburige eigenaars wild stroopte. Ik vat mijn kameraden bevelen en wij veel elkaar onderling de streek. Ik had reden om te geloven dat Bichu door het bosche van Reuil zou komen, waar hij woont om in de schuilhoeken de Bichuns te bezoeken. Ik verbeende mij op de hoogte van L. Ferté en zwierf... Mijne ogen had ik naar aanleiding leden, strikken gevonden en zagen dan ken met palaten zijn wild te komen zoeken. Zonder gerucht te verwekken liep ik door het hakhout en verborg mij dikwijls achter de takken. Ik verbeeldde mijn van verre mijn man te zien en kroop naar de plaats waar ik hem meende te herkennen maar ik had me vergist, en na veel [illegible] en vruchteloze [illegible] te hebben verspeld, keerde ik naar den kant van den weg terug. Op dat oogenblik bemerkte ik een eenzaamwoordig [illegible] dan op vernam ik een kreet. Aanwezigheid kon ik me geen rekenschap geven van hetgeen er op de baan geschiedde. Doch de klank van [illegible] drong tot mij door. Meer en meer door nieuwsgierigheid geprikkeld, sloop ik voort door het hout en weldra ontwaarde ik een zwaren wagen die op den weg stilstond ; ik zag er een man en eene vrouw uitkomen, die vervolgens een zwaren last ophieven. Ik snelde naar hen en constateerde dat beiden zich beijverden om een nog warm lijk in het rijtuig te beuren. Onmiddellijk herkende ik het slachtoffer mijnheer Refus notaris van Nanteuil ; Ségaud en Victoire verklaarden het lichaam dwars over den weg liggend gevonden en uit menschlievendheid naar hun wagen gebracht te hebben.

Kunt gij zeggen hoeveel tijd er na de misdaad verlopen was ?

De levenswarmte was nog niet geheel geweken dat is alles wat ik weet.

Ségaud's verklaring bracht niets meer aan het licht.

Iedereen in het dorp kende den kramer.

Ségaud begon op vijftienjarigen leeftijd in een der werkhuizen van La Ferté molensteenen te houwen. Hij werkte met onvergroten ijver, verdiende groote dagloonen en verzamelde op aanraden van zijne moeder, eenige spaarpenningen.

Zoolang zij over hem waakte was Ségaud's gedrag voorbeeldig. Doch zij verliet hem voor hij twintig jaren telde en Ségaud gerakte aldra in een dubbele aanklik ; de lucht naar vermaken en het begin van die vreeselijke ziekte welke de molensteenhouwer tegenwoordig loopt, met eene onvoorzichtigheid waarvoor niets hem schijnt te kunnen behoeden. Zeker, met weerstand te bieden aan den meeslependen drang van het voorbeeld, had Ségaud de eerste aanvallen der kwaal kunnen afwenden van beroep te veranderen en de buitenlucht inademen, in plaats van het stuifdeel zijne longen te laten binnendringen, vullen en verstoppen.

Hij kapte den molensteen en bedronk zich om de eerste ziektetekenen te bestrijden. Een oogenblik dacht men dat hij gered kon zijn. Een braaf en zacht jong meisje huwde hem en nam de rol van zijne moeder op zich. Ségaud hield zich nu met oogst en tuinbouw bezig en men moest gelooven dat hij voor altijd aan zijn schrikkelijk handwerk had verzaakt, toen de zorg voor een talrijk gezin hem wederom in de werkplaatsen bracht. Hij bleef er niet lang. De geneesheer verklaarde dat hij geen drie maanden meer leven kon, zoo hij den molensteen niet vaarwel zei, en nu kwam bij Victoire, wien het eventmin aan ijver als aan moed ontbrak, de gedachte op den wagen te koopen van een ouden vertinner, welke zijne zaak en klandizie wenschte over te laten.

(Wordt vervolgd).